

Akademia Katolicka w Warszawie

Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi

SYLABUS PRZEDMIOTOWY

Kierunek studiów	Teologia
Specjalność	Teologia ogólna
Forma studiów	Stacjonarne
Stopień studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

1. Przedmiot

Nazwa przedmiotu w języku polskim	Teologia moralna. Bioetyka teologiczna
Nazwa w języku angielskim	Moral theology. Theological bioethics
Język wykładowy	Polski
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy

2. Forma i miejsce zajęć, liczba godzin i punktów ECTS w planie studiów

2.a. Studia stacjonarne

Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Praktyka	Punkty ECTS	Miejsce zajęć
---	----	30	---	3	Sala dydaktyczna

3. Cele przedmiotu

1.	Dostarczenie wiedzy z zakresu bioetyki w kontekście nauk przyrodniczych, medycznych i biologicznych. Zapoznanie studenta ze współczesnymi problemami moralnymi, które dotyczą zagadnień szacunku i ochrony życia człowieka. Zespołowa analiza tekstów i dyskusja dotycząca aktualnych zagadnień bioetycznych mających na celu przygotowanie studenta do samodzielnego rozwiązywania problemów etyczno-moralnych wynikających ze specyfiki pełnienia przyszłych funkcji: katechety i duszpasterza. Celem jest także kształtowanie umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu konkretnych problemów bioetycznych.
----	---

4. Wymagania wstępne

1.	Biblijna znajomość zagadnień dotyczących stworzenia człowieka, jego godności i odpowiedzialności za życie własne i innych. Znajomość podstawowych pojęć teologicznych, etycznych i bioetycznych.
----	---

5. Przedmiotowe efekty kształcenia

Kod efektu kształcenia przedmiotu	Opis efektu kształcenia	Kod efektu kształcenia kierunku
EK_W1	Wykazuje uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu teologii systematycznej (fundamentalnej, dogmatycznej i moralnej)	P7S_WG
EK_W2	Analizuje współczesne problemy w perspektywie kilku dyscyplin naukowych.	P7S_WK
EK_U1	Na podstawie samodzielnych poszukiwań i analiz różnych źródeł formułuje krytyczne osądy z wykorzystaniem wiedzy teologicznej.	P7U_U P7S_UK
EK_U2	Prawidłowo interpretuje i wyjaśnia zjawiska społeczne oraz wzajemne relacje między nimi.	P7S_UW P7S_UK
EK_U3	Podaje argumenty i formułuje wnioski w merytorycznej dyskusji światopoglądowej dotyczącej zagadnień teologicznych i życia Kościoła.	P7S_UK
EK_U4	Proponuje rozwiązania nietypowych problemów w sytuacjach profesjonalnych, integrując wiedzę z różnych dyscyplin.	P7U_U
EK_U5	Przedstawia własne stanowisko w dialogi światopoglądowym, ekumenicznym i międzyreligijnym oraz społecznym, szczególnie w obszarze podstawowych środowisk funkcjonowania człowieka.	P7S_UK
EK_K1	W swych wypowiedziach dowodzi uczestnictwa w życiu kulturalnym, religijnym i społecznym.	P7S_KK
EK_K2	Identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z życiem indywidualnym i społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem dylematów doktrynalnych i etyczno-moralnych.	P7S_KR
EK_K3	Uzasadnia potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów wobec złożonej rzeczywistości.	P7S_KO
EK_K4	Wskazuje na problemy moralne i dylematy etyczne związane z aktywnością ludzi i proponuje rozwiązania optymalne z punktu widzenia światopoglądu chrześcijańskiego.	P7S_KR

6. Treści kształcenia

L.p.	Tematyka konwersatorium
K.1	Rys historyczny bioetyki. Definicje i określenia bioetyki.
K.2	Przedmiot materialny i formalny, cel, metoda i źródła bioetyki.
K.3	Bioetyka katolicka w kontekście współczesnej dyskusji bioetycznej. Podstawowe zagadnienia bioetyczne. Wybrane modele bioetyki.
K.4	Zagadnienie szacunku dla stworzenia (ekologia teologiczna): relacje człowieka z przyrodą, ekologia a ekosystem, degradacja środowiska naturalnego, ocieplenie klimatu, skutki globalizacji.
K.5	Ewangelia życia - teologiczne aspekty godności życia ludzkiego.

	Analiza koncepcji życia i jego początku. Wartość i sens życia ludzkiego.
K.6	Zagadnienia bioetyczne u początku życia ludzkiego: status embrionu ludzkiego, zapłodnienie pozaustrojowe, diagnostyka preimplantacyjna i prenatalna, aborcja.
K.7	Moralny dylemat dotyczący zamrożonych „nadliczbowych” zarodków ludzkich.
K.8	Zagadnienia bioetyczne w kontekście zdrowia i choroby: profilaktyka, przeszczepy organów, zachowania mortogenne, eksperymenty medyczne, etyczne aspekty wykorzystywania komórek macierzystych.
K.9	Zwyczajne i nadzwyczajne środki medyczne. Transplantacja organów.
K.10	Zagadnienia bioetyczne u kresu życia ludzkiego: opieka paliatywna i hospicyjna, eutanazja, uporczywa terapia, godna śmierć, samobójstwo.
K.11	Śmierć mózgowa a śmierć człowieka, „testament życia”.
K.12	Moralne aspekty dotyczące kary śmierci.
K.13	Dyskusja wokół ideologii płci gender.
K.14	Klonowanie i hybrydy ludzko-zwierzęce.
K.15	Konwencje i deklaracje bioetyczne.

7. Literatura

Lp.	Obowiązkowa
1.	Jan Paweł II, Ecyklika <i>Evangelium vitae</i> .
2.	Kongregacji Nauki Wiary, Instrukcja <i>Dignitas personae</i> . Dotycząca niektórych problemów bioetycznych, (8 IX 2009 r.).
3.	Kongregacja Nauki Wiary, <i>Donum vitae</i> . Instrukcja o szacunku dla rodzącego się życia ludzkiego i o godności jego przekazywania. (22.02.1987 r.), w: <i>W trosce o życie, Wybrane dokumenty Stolicy Apostolskiej</i> , (red.) K. Szczygieł, Tarnów 1998, 360–390.
4.	Muszala A. (red.), <i>Encyklopedia Bioetyki</i> , Radom 2005.
5.	Ślipko T., <i>Bioetyka. Najważniejsze problemy</i> , Kraków 2021.
6.	Warzeszak S., <i>Bioetyka. W obronie życia człowieka</i> , Kraków 2011.
	Uzupełniająca
1.	<i>W trosce o życie. Wybrane dokumenty Stolicy Apostolskiej</i> , Tarnów 1998. <i>W trosce o życie. Wybrane dokumenty Stolicy Apostolskiej</i> , t. II, Tarnów 2012.
2.	Aramini M., <i>Bioetyka dla wszystkich</i> , Kraków 2011.
3.	<i>Bioetyka personalistyczna</i> , T. Biesaga (red.), Kraków 2006.
4.	Bołoz W., <i>Życie w ludzkich rękach</i> , Warszawa 1997.
5.	Machinek M., <i>Życie w dyspozycji człowieka. Wybrane problemy etyczne u początku życia ludzkiego</i> , Olsztyn 2004.

6.	Otowicz R., <i>Etyka życia</i> , Kraków 1998.
7.	Troska J., <i>Moralność życia cielesnego</i> , Poznań 1999.
8.	Wolski J., „ <i>In vitro</i> ” a nadzieje i zagrożenia współczesnej rodziny, „ <i>Teologia i Moralność</i> ” 4(2008), 119-134.
9.	Wolski J., <i>Etyczne aspekty wykorzystywania komórek macierzystych w świetle Instrukcji „Dignitas personae”</i> , „ <i>Łódzkie Studia Teologiczne</i> ” 18(2009), 321-338.
10.	Wolski J., <i>Śmierć mózgowa a śmierć człowieka</i> , „ <i>Łódzkie Studia Teologiczne</i> ” 19(2010), 217-239.
11.	Wróbel J., <i>Człowiek i medycyna. Teologicznomoralne podstawy ingerencji medycznych</i> , Kraków 1999.

8. Metody dydaktyczne

Metoda dydaktyczna	Symbol realizowanego tematu
Wykład problemowy i konwersatoryjny. Analiza tekstów i dyskusja.	K.1-K.15

9. Nakład pracy studenta

9a. Studia stacjonarne

Opis	Liczba godzin	Liczba ECTS
Udział w konwersatorium.	30	1
Praca własna z lekturą obowiązkową i dodatkową.	25	1
Przygotowanie prezentacji lub pisemnej pracy zaliczeniowej polegająca na rozstrzygnięciu konkretnego zagadnienia bioetycznego w oparciu o zdobytą wiedzę i dostępne artykuły. Przygotowanie do pisemnego kolokwium zaliczeniowego.	25	1

Nakład pracy studenta w godzinach: 80; Liczba punktów ECTS: 3

10. Kryteria oceny

Na ocenę 2.0	<i>Niedostateczna.</i> Niezadawalająca wiedza dotycząca treści konwersatorium. Brak podstawowych umiejętności określonych w efektach kształcenia. Bierny udział w ćwiczeniach. Brak zaliczenia referatu lub kolokwium. [W,U,K]: Wiedza, umiejętności i kompetencje - poniżej 55% opanowania.
Na ocenę 3.0	<i>Dostateczna.</i> Minimalna aktywność w konwersatorium. Zaliczenie referatu lub kolokwium. W,U,K - opanowanie uzyskane na poziomie 55-65%.
Na ocenę 3.5	<i>Dostateczna plus.</i> Dostateczna aktywność w konwersatorium. Zaliczenie referatu lub kolokwium. W,U,K - opanowanie uzyskane na poziomie 65-75%.
Na ocenę 4.0	<i>Dobra.</i> Duża aktywność w konwersatorium. Zaliczenie referatu lub kolokwium. W,U,K - opanowanie uzyskane na poziomie 75-85%.
Na ocenę 4.5	<i>Dobra plus.</i> Wyróżniająca aktywność w konwersatorium. Zaliczenie referatu lub kolokwium. W,U,K - opanowanie uzyskane na poziomie 85-95%.
Na ocenę 5.0	<i>Bardzo dobra.</i> Wybitna aktywność w konwersatorium. Bardzo dobre zaliczenie referatu lub kolokwium. W,U,K - opanowanie uzyskane na poziomie powyżej 95%.
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunkiem zaliczenia konwersatorium jest obecność, aktywność i dyskusja na zajęciach. Obowiązuje przygotowanie i przedstawienie na ocenę referatu na określone zagadnienie. Pisemny sprawdzian na ocenę z wiedzy z literatury obowiązkowej.

11. Prowadzący przedmiot

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	ks. dr hab. Jan Wolski
Osoba prowadząca konwersatorium	ks. dr hab. Jan Wolski

Sylabus obowiązujący w roku akademickim 2023/2024.

.....
podpis autora

.....
podpis kierownika AKW